

Naturoplevelser

For korte og lange ben

Lege med sne og is

– en varm anbefaling!

Selvom vinteren er lysenes tid, så er der jo bælgmørkt og koldt udendørs efter klokken 16. Alligevel kan det være sjovt at komme ud med børnene – især når det sner. Når sneen er nogle dage gammel, og frosten bider, er der stadig mange sjove ting at lave udenfor.

Snelys – en brandsluk idé

Det at sne kaster lys tilbage kan også bruges til at skabe smukke stemninger. Det ser festligt ud og er nemt at lave.

Lav en stor snebold og grav et hul i den. Placer fyrfadslys eller bloklys i hullet, og du har en flot udendørslampe. Er der 20 cm sne eller mere, kan I grave huller i sneen og sætte fyrfadslys direkte i hullerne.

Aktiviteter i sneen:

- Mange vintersportsgrene som skiløb, snowboarding og at gå på snesko.
- Kørsel med slæde: kælk, hundeslæde, bobslæde, snescooter eller kane.
- Bygge en snemand (eller 'snedame'), et sneslot eller en snehule.
- Udkæmpe sneboldkamp ved at kaste snebolde efter hinanden eller efter et mål.
- Lave en sneengel.

Isløgter med varmt lys

Isløgter er smukke og enkle at lave. Find en stor skål og en mindre skål. Fyld den store skål halvt med vand og sæt den lille skål ned i vandet. Fyld vand i den lille skål. Efter et døgn i frosten løftes den inderste lille skål op, og så kan I tage isen i den store skål forsigtigt ud. I har nu støbt jeres egen is-skål, og den kan bruges som islygte med et stearinlys i.

Undersøg de forskellige snelag

Grav et hul i den dybe sne, så I får en lodret "snevæg". I vintre med en lang frostperiode og sne i mange omgange, så vil man kunne se og mærke, hvordan sneen ændrer sig under tryk, og når den er udsat for temperaturudsving samt rimaflejringer. Det bruger man i praksis, når man skal grave en snehule. Her er det nemlig vigtigt at se, om der er lag med så ringe bindeevne, at det kan øge risikoen for skred.

Curling – Islege for de friske

Når isen på søerne er sikker, kan det være en sjov oplevelse at tage et spil curling.

I kan spille med isstykker, gryder med sne i eller plastikposer med sne i. Rids banen op med en sten eller en gren.

Som et friskt alternativ kan bodycurling varmt anbefales.

Sæt en deltager på en plastikkælk og lad resten af holdet skubbe. Koste, fejning og vilde tilråb er en væsentlig del af legen. Hvem kommer længst? Mor eller lillesøster?

Hvornår er isen sikker?

Normalt åbnes der for færdsel, når isen er mindst 13 cm tyk.

Det er dog ikke en garanti for, at isen er sikker at færdes på.

For eksempel kan understrømme slide isen tynd nedefra, og det er umuligt at se hvor og hvornår. På nogle søer kan der desuden pludselig opstå våger eller revner i isen. Det er politiet, der skal åbne for færdsel, når de vurderer, at isen er tyk og sikker nok.

Vil du vide mere?

Læs mere om sne og iskrystaller på denne hjemmeside:
<http://www.its.caltech.edu/~atomic/snowcrystals/class/class.htm>

Magi med is og sne – her bliver I let snydt!

Tag tomme krus med ud og fyld dem med lige så meget sne, I kan få proppet ned i hver jeres krus. Tag krusene med ind og sæt dem til at tø op. Hvem fik mest vand med ind? Sæt eventuelt en elastik uden på hvert krus hvor I tror, smeltevandet vil nå op til – og se efter, om det passer! Hvem gætter den korrekte vandstand? Pas på – I kan meget let blive overrasket

To ens snefnug?

Før i tiden troede man, at alle iskrystaller var unikke, fordi de bliver dannet under forskellige betingelser. Men ny forskning har vist, at helt små snefnug på under en tiendedel af en millimeter, med relativ stor sandsynlighed kan være helt ens. Hvis man i praksis skulle finde to ens snefnug, ville det dog tage virkelig lang tid, nærmere bestemt 100.000 år, forudsat at man sammenligner to snefnug i sekundet. Fang et snefnug på et sort stykke papir og se, hvor smukt det er. Prøv at se, om I kan fange to ens snefnug.

Slut de sjove oplevelser i sneen af med en kop varm kakao!

Fotos: Jakob Jensen, Thomas Neumann.

Vidste du det?

Verdens største sneslot bygges hver vinter i byen Kemi i Finland. Når temperaturen falder, går byggeriet i gang. Isblok lægges på isblok, til verdens største isslot kan åbne for publikum. Slottet omfatter en hotelafdeling med plads til 18 overnattende gæster.

Men når solen får magt i april, smelter sneslottet. Det når at forsvinde helt, inden det atter bliver vinter og byggearbejdet kan begynde forfra.

